

تفسیر سورہ

قریش

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خداوند بخشنده مهربان

﴿۱﴾ لِإِيلَافِ قُرَيْشٍ ﴿۲﴾ إِيْلَافِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ
 ﴿۳﴾ فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ﴿۴﴾ الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَ
 ءَامَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ

برای الفت دادن قریش (به این سرزمین، سپاه فیل را نابود کردیم تا مقدماتی برای ظهور اسلام باشد). الفت آنان در سفرهای زمستانی و تابستانی. پس (به شکرانه این نعمت) باید پرورگار این خانه را پرستش کنند. همان که آنان را از گرسنگی (و قحطی نجات داد و) سیرشان کرد و از ترس (دشمن) امانشان داد.

نکته‌ها:

- برخی مفسران، این سوره را ادامه سوره قبل دانسته و به روایاتی استناد می‌کنند که جدا کردن آن دو را در نماز جایز نمی‌داند. نظیر دو سوره ضحی و انشراح. اگر ابرهه پیروز می‌شد معاش قریش از هم می‌پاشید و به خاطر حفظ معاش قریش، خداوند اصحاب فیل را نابود کرد.
- «رحله» پیمودن راه بر روی راحله و مرکب است. قریش سالی دو بار سفر تجاری داشتند، یکی در زمستان به منطقه یمن و یکی در تابستان به منطقه شام.
- در برابر رسم جاهلیت که خونریزی و جنگ را ارزش می‌دانست، تکرار کلمه ایلاف و الفت، بیانگر لطف و رحمت الهی به قریش است.

□ سفرهای تجاری موجب رونق صادرات و واردات می‌شود و بهبود زندگی و تبادل فرهنگ را به دنبال دارد.

□ پس از انهدام اصحاب فیل، مردم برای اهل حرم، حریم خاص قائل بودند.

پیام‌ها:

- ۱- شکست دشمنان عامل همبستگی شماست. ﴿فجعلهم كعصف مأكول﴾
- ۲- وحدت و الفت میان اقشار جامعه، از نعمتهای الهی است. ﴿لایلاف قریش﴾
- ۳- تا مسائل اقتصادی و امنیتی جامعه حل نشود، نمی‌توان آنان را به عبادت دعوت کرد. ﴿فلیعبدوا... الذی اطعمهم... و آمنهم﴾
- ۴- یکی از فلسفه‌های عبادت، شکر مُنعم است. ﴿فلیعبدوا ربّ هذا البیت﴾
- ۵- خداوند امور مکه و کعبه را تدبیر می‌کند. ﴿ربّ هذا البیت﴾
- ۶- تأمین معیشت و امنیت جامعه، باید در مسیر بندگی و عبادت خدا باشد. ﴿فلیعبدوا... الذی اطعمهم... و آمنهم﴾
- ۷- گرسنگی و نیاز به غذا، ویژگی بشر است و تأمین این نیاز، نشانه لطف و رحمت خداوند است. ﴿اطعمهم من جوع﴾
- ۸- برقراری امنیت و برطرف کردن عوامل ترس، کار خدایی است. ﴿آمنهم من خوف﴾
- ۹- سفر برای کسب درآمد، مورد پذیرش اسلام است. ﴿رحلة الشتاء و الصيف﴾

«والحمد لله ربّ العالمین»